

Z danych GUS wynika, że w Polsce żyje ponad 5 mln osób z niepełnosprawnościami. Ich aktywność na rynku pracy pozostaje jednak niska – wskaźnik zatrudnienia wynosi 18,5 proc. Luka w zatrudnieniu między osobami z niepełnosprawnościami a pozostałą częścią społeczeństwa jest w Polsce wyraźnie większa niż średnio w UE. Eksperci podkreślają, że kompetencje i doświadczenie osób z niepełnosprawnościami wciąż nie są w pełni wykorzystywane. Wśród największych barier na rynku pracy wymieniają m.in. obawy pracodawców czy brak dostępności. W ich niwelowaniu ma pomóc kampania społeczna Fundacji Avalon „Widzimy się w pracy!”.

*– Sytuacja na rynku pracy dynamicznie się zmienia. Pracodawcy dostrzegają, że zaczyna brakować specjalistów, którzy przydaliby się im w organizacji, ale nadal mamy bardzo dużą grupę osób, potencjalnych pracowników, którzy nie są brani pod uwagę. Są to właśnie osoby z niepełnosprawnością. Obecnie mamy ok. 800 tys. osób, które nie są aktywne zawodowo, a posiadają orzeczenie – mówi Anna Łoginow, specjalistka ds. zasobów ludzkich i doradczyni zawodowa w Fundacji Avalon. – W Polsce mamy ponad 5 mln osób z niepełnosprawnością. To nie oznacza, że wszystkie byłyby w stanie podjąć aktywność zawodową w każdym obszarze. Aczkolwiek nadal jest grupa ok. 20 proc. osób, które mogłyby być aktywne zawodowo, więc mamy bardzo dużo do zrobienia.*

Różnica w poziomie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami i pozostałej części społeczeństwa w Polsce w 2025 roku wynosiła 35 pp., a średnia dla Unii Europejskiej – 24,2 pp. Jest to jeden z najgorszych wyników we Wspólnocie – wynika z danych Eurostatu.

*– Kraje w Unii Europejskiej, które mają znacznie wyższy wskaźnik aktywności osób z niepełnosprawnością, to na przykład Czechy, Niemcy czy Estonia. Widzimy więc, że nasi sąsiedzi są w stanie podjąć takie działania i może warto zobaczyć, jak u nich to wygląda, i część działań zaimplementować również w Polsce – podkreśla przedstawicielka Fundacji Avalon.*

Z danych GUS wynika, że w II kwartale br. w Polsce aktywnych zawodowo było 17,8 mln osób, a stopa bezrobocia wynosiła 3,2 proc. Fundacja Avalon podaje, że wśród osób z niepełnosprawnościami wskaźnik zatrudnienia wyniósł 18,5 proc., a bezrobocie wyniosło 8,6 proc. Na koniec 2025 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 54,1 tys. osób z niepełnosprawnościami, a w ciągu całego roku zarejestrowało się ich 74,9 tys. Z kolei liczba ofert pracy skierowanych do tej grupy wyniosła 30,4 tys.

*– Największą barierą dla osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy jest obawa pracodawców. Jak widzimy z wielu badań, najważniejsze jest przełamanie barier i zatrudnienie osoby z niepełnosprawnością. Później się okazuje, że ona w niewiarygodny sposób zmienia perspektywę funkcjonowania, bardzo dobrze wpływa na zespół, ale też może się dzielić kompetencjami, umiejętnościami i kwalifikacjami. Poza tym wiele osób z niepełnosprawnościami, jak widzimy ich aktywność w organizacjach pozarządowych, to są wspaniali liderzy, którzy prowadzą zespoły i realizują mnóstwo nowych projektów – podkreśla Małgorzata Lorek, prezeska Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).*

Potwierdzają to m.in. wyniki badania „Pracodawca na TAK” z 2021 roku. Pracodawcy wskazali w nim, że przed zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami powstrzymują ich: brak doświadczenia w tym zakresie (64 proc.), obawa przed mniejszą efektywnością takich pracowników (56 proc.) i ograniczona wiedza na temat korzyści z ich zatrudniania (44 proc.).

*– W swojej praktyce zauważam, że pracodawcy coraz częściej odnoszą się do terminu dostępność. W*

*pierwszej kolejności pojawia się myśl, że chodzi o dostępność architektoniczną. Dla mnie dostępność zaczyna się już dużo wcześniej, zanim osoba z niepełnosprawnością przyjdzie do miejsca pracy. To jest właściwie skonstruowane ogłoszenie rekrutacyjne, zebranie się zespołu i planowanie zatrudnienia, wzięcie pod uwagę, że jeżeli przyjdzie pracownik z niepełnosprawnością, to też musi mieć ścieżkę awansu, możliwości rozwoju i wejścia w zespół. Wszystko na równych prawach, tak jak inni współpracownicy – podkreśla Justyna Cuże, trenerka i konsultantka ds. dostępności i HR, jedna z bohaterek kampanii „Widzimy się w pracy!”.*

Badania Fundacji Avalon wskazują, że osoby z niepełnosprawnościami wciąż doświadczają dyskryminacji w procesach rekrutacyjnych oraz braku zaufania ze strony pracodawców. Jak wskazują eksperci, zatrudnienie osób z tej grupy bywa postrzegane jako obciążenie organizacyjne lub finansowe, a nie inwestycja w różnorodność i rozwój zakładu pracy.

*– Na pewno wielu z nas oczekiwałoby przede wszystkim większej świadomości wśród pracodawców i tego, żeby przy zatrudnianiu kolejnych pracowników oceniano nasze kompetencje, umiejętności, uprawnienia i wiedzę, a nie naszą niepełnosprawność – zaznacza Robert Zarzecki, przedsiębiorca i prezes Fundacji „Widzimy Inaczej”, bohater kampanii „Widzimy się w pracy!”*

*– Co dla osób z niepełnosprawnością oznacza możliwość rozwoju zawodowego? Dla moich klientów, z którymi pracuję w doradztwie zawodowym, oznacza to, że ktoś dostrzega ich potencjał, inwestycję w naukę i rozwój kompetencji, doświadczenie i traktuje ich tak jak każdego innego pracownika w zespole. Mogą realizować różnego rodzaju zadania, rozwijać się i spełniać – wyjaśnia Justyna Cuże.*

W Polsce 637,6 tys. osób z niepełnosprawnościami ukończyło studia, co pokazują dane z Narodowego Spisu Powszechnego 2021. 26,7 proc. badanych przez PFRON korzystało z kursów zawodowych podnoszących kwalifikacje, a 20,1 proc. z kursów pozwalających zdobyć uprawnienia zawodowe.

*– Kampania „Widzimy się w pracy!” przede wszystkim odwraca perspektywę, pokazuje trochę inne postrzeganie osób z niepełnosprawnością jako potencjalnych pracowników. Chcemy walczyć z tym, że są to często osoby niedostrzegane na rynku pracy, pomijane przez pracodawców i niebrane pod uwagę. To ma duży wpływ również na to, w jaki sposób one funkcjonują w życiu codziennym. Dlatego nasza kampania odnosi się do tego, jak wspierać osoby z niepełnosprawnością, ale przede wszystkim jak wspierać biznes, który może się otworzyć na zatrudnienie różnorodnych pracowników – zaznacza Anna Łoginow.*

Wszyscy bohaterowie kampanii Fundacji Avalon to osoby z niepełnosprawnością, które są aktywne na rynku pracy, udowadniając, że ich zawodowej tożsamości nie definiuje niepełnosprawność, tylko ich kompetencje, doświadczenie i osobowość. Na plakatach pojawiają się dobrze znane z życia zawodowego sformułowania: „nie widzę przeszkód”, „dowożę temat” czy „ogarniam od ręki”. Kampanii towarzyszy też publikacja poradnika dla pracodawców, która proponuje konkretne rozwiązania w zakresie dostępności i zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Kampania jest współfinansowana przez PFRON.

*– Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami to odpowiedzialność społeczna nas wszystkich, którzy tworzymy rynek pracy, funkcjonujemy w społeczeństwie. Z jednej strony to tworzenie dobrych warunków pracy, stanowiska pracy, ale też współistnienie nas wszystkich. To nie jest tylko jednostronny proces, wymaga zaangażowania obu stron. Patrzenie na aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami –*

## Praca wciąż poza zasięgiem wielu osób z niepełnosprawnościami. Gdzie leży problem?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 01, październik 2026 13:26

Alicja Cisowska

Odsłony: 275

---

*z perspektywy możliwości, a nie wyzwań – daje perspektywę na przyszłość. Tym bardziej że demografia i starzejące się społeczeństwo pokazują, że to już tak naprawdę nie jest wybór, tylko konieczność*  
– zaznacza Małgorzata Lorek.

GUS prognozuje duży spadek liczby osób w wieku produkcyjnym. Szacuje, że liczba ta w 2060 roku wyniesie odpowiednio 13,3 mln w scenariuszu niskim i 16,6 mln w scenariuszu wysokim, podczas gdy w 2022 roku było to 22,2 mln. To oznaczałoby spadek odpowiednio o 40 proc. i 25 proc.

*Źródło: Newseria*